

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.914/2015/3.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
. Rothermel Erika előadó bíró
. Márton Gizella bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Illés Levente Ügyvédi Iroda
. Illés Levente ügyvéd
(cím)

Az alperes: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági
Hivatal
(1024 Budapest, Keleti Károly utca
24.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: élelmiszer-ellenőrzési bírság

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: éti Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság

5.K.27.144/2015/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
5.K.27.144/2015/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön
felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási
illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és
Állategészségügyi Igazgatósága, mint elsőfokú élelmiszerlánc-
felügyeleti hatóság 2013. május 9-én helyszíni ellenőrzés keretében

a ... Kft. ... logisztikai központjában a felperes által gyártott, 500 grammos, csomagolt, pulyka darált hús termékből 1 db mintát laboratóriumban megvizsgáltatott. A vizsgálati jegyzőkönyv tanúsága szerint a termék *Salmonella* spp.-re pozitívnak bizonyult. A hatóság hivatalból eljárást indított, amelyről értesítette a felperest.

- [2] Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság a 2013. június 26-án kelt PEI/001/1848-3/2013. számú határozatával a felperest 6.199.650 forint élelmiszer-ellenőrzési bírság és 5.720 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte. A hatóság megállapította, hogy a Bizottság 2073/2005/EK rendelete (a továbbiakban: 2073/2005/EK rendelet) 1. számú melléklet I. fejezet 1.5. pontja értelmében a hőkezelés után fogyasztandó, baromfihúsból készült darált húsról megállapított határérték 0/25 gramm, azaz az ilyen darált hús termékekben *Salmonella* mikroorganizmus egyáltalán nem lehet jelen. Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 14. cikk (1) bekezdése a nem biztonságos élelmiszerekre a forgalomba hozatal tilalmát mondja ki, míg a (2) bekezdés a) pontja szerint az élelmiszer nem biztonságos, ha egészségre ártalmas. Az élelmiszer biztonságosságáért és minőségéért az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 14.§ (1) és (2) bekezdései értelmében a felperesi gyártó a felelős, az élelmiszerbiztonságra vonatkozó követelmények megsértése miatt az Éltv. 62.§ (1) bekezdés a) pontja alapján élelmiszer-ellenőrzési bírságot kell kiszabni. A hatóság a bírság összegét a 194/2008. (VII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 10.§ (1) bekezdés a) pontja és a 4. számú melléklet B táblázatában szereplő, súlyosbító körülmények fennállására figyelemmel állapította meg.
- [3] A felperes fellebbezését elbírálván az alperes a 2013. szeptember 30. napján kelt 02.4/02860/0004/2013. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [4] A felperes keresetében az alperesi határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [5] Az alperes a határozatában foglaltakat fenntartva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az öt minta vételére vonatkozó felperesi érvekre kifejtette, hogy a 2073/2005/EK rendelet 1. melléklet I. fejezet 1.5. pontja az élelmiszer-ipari vállalkozókra - azaz a felperesre - nézve ír elő kötelezettségeket, így az öt minta vételének kötelezettsége is őt, nem pedig a hatóságot terheli, míg a hatóságra nézve a jogszabály mintavételi darabszámot nem ír elő. Hangsúlyozta, hogy a

19/2004.(II.26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet (a továbbiakban: Jelölési rendelet) 11.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a mikrobiológiai szempontból gyorsan romlandó élelmiszerek esetében, amelyeknél a minőségmegőrzési időt követő fogyasztás veszélyt jelenthet az egészségre, a minőségmegőrzési idő helyett fogyaszthatósági idő lejáratát dátumát kell jelölni az élelmiszerek címkéjén. A felperes az adott terméket, helyesen, fogyaszthatósági idő megjelöléssel látta el, ezzel ő maga is az adott élelmiszert gyorsan romlandónak tekintette. Ellenminta vételére/adására vonatkozó kötelezettség a 882/2004/EK rendelet 11. cikk (6) bekezdése értelmében a gyorsan romlandó termékek esetében nem lehetséges. Maga a rendelethez fűzött Útmutató is kimondja, hogy a kiegészítő mintából nyert vizsgálati eredmények korlátozottan használhatók, mert a mikroorganizmusok eloszlása az adott élelmiszerben gyakran nem homogén. Kimondja továbbá az Útmutató, hogy az élelmiszeripari vállalkozónak azon joga, hogy a kiegészítő véleményhez mintát bocsásson a rendelkezésére, korlátozható, amennyiben az élelmiszer gyorsan romló. A gyorsan romló élelmiszer tekintetében ellenmintát nem kellett adni.

- [7] A baromfihúsból készült darált hús esetén zéró tolerancia érvényesül a Salmonella vonatkozásában. Laboratóriumban a terméket Salmonellával fertőzöttnek minősítették, ezt a vizsgálati eredményt a felperes nem cáfolta, a vizsgálati eredményt megdönteni nem tudta.
- [8] Az elsőfokú bíróság hivatkozott az Éltv. 62.§ (1) bekezdés a) pontjára, miszerint a biztonságra vonatkozó követelmények megsértőivel szemben bírságot kell kiszabni. A bírság összeg tekintetében hivatkozott az R. 9.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó 4. melléklet B) táblázatára, továbbá arra, hogy az 5-9 közötti szorzókból az alperes csak az 5-ös szorzót alkalmazta. A bíróság kifejtette, hogy a hatóság sem az alkalmazandó jogszabályok, sem a számítás módszere és a mérlegelhető körülmények tekintetében sem döntött jogsértő módon.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen új, a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, mert tévesen került megállapításra, hogy a darált hús Salmonella spp. fertőzése az egészségre ártalmas, ennek eredményeképpen téves az az álláspont, hogy a bírság kiszabásánál alkalmazott ötszörös szorzó jogszerű volt. A forgalomba hozott darált hús ártalmasságára nézve kifejtette, hogy a Salmonella két patogén mikroorganizmusa közül egyik sem volt jelen a vizsgált termékben. A Salmonella csak nyers állapotban volt kimutatható, mert az 72 °C-on elpusztul, továbbá a 2006-2015. között értékesített nagyszámú csomag esetében nem

érkezett jelzés megbetegedésről. A felperes csatolta az országos főállatorvos szakmai iránymutatását, amely szerint jelen ügyben kiemelt jelentőséggel bír.

[10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[12] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.

[13] A gyorsan romlandó terméknek minősítés körében a Kúria a következőkre kíván rámutatni. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Jelölési rendelet 11.§ (1) bekezdése értelmében azon mikrobiológiai szempontból gyorsan romlandó élelmiszerek esetében, amelyeknél a minőségmegőrzési időt követő fogyasztás veszélyt jelenthet az egészségre, a minőségmegőrzési idő helyett a fogyaszthatósági idő lejáratí dátumát kell jelölni. A (2) bekezdés szerint a dátumot megelőzően a „fogyasztható” szót kell feltüntetni, amelyet követnie kell a dátumnak vagy a dátum feltüntetés helyére való utalásnak. Ezeket a tárolási feltételek feltüntetésnek kell követnie.

[14] A felperes a perbeli terméken fogyaszthatósági lejáratí időt közölte, ebből következően a darált hús terméket ő maga is gyorsan romlandó élelmiszerré tekintette. A felperes álláspontjával szemben a gyorsan romlandó élelmiszerré minősítés nem attól függ, hogy a termék védőgáz csomagolásban 10-12 napig fogyasztható, hanem az adott élelmiszer jellegétől függően lehet azt megállapítani.

[15] A Kúria kiemeli, hogy a 2073/2005/EK rendelet 1. melléklet I. fejezet 1.5. pontjában a határérték a hőkezelés után fogyasztandó baromfihúsból készült darált húsrá lett megállapítva, tehát a jogalkotó már a hőkezelésre figyelemmel megállapított határértéket írt elő, tehát annak nincs jelentősége, hogy a fogyasztás előtti hőkezeléssel a Salmonella elpusztítható-e vagy sem. Ez a rendelkezés kötelezően betartandó, a darált baromfihúsban a zéró toleranciára tekintettel egyáltalán nem fordulhat elő Salmonella mikroorganizmus. Az élelmiszer biztonságossága vagy veszélyessége tekintetében ezért annak van jelentősége, hogy az előírt határértéket a vizsgált élelmiszertermék túllépi-e vagy sem, nem megengedett mikroorganizmust tartalmaz-e vagy sem. A 2073/2005/EK rendelet preambuluma (2) bekezdése szerint az élelmiszerek nem tartalmazhatnak mikroorganizmusokat, azok által termelt toxinokat vagy anyagcseretermékeket olyan mennyiségben, amely elfogadhatatlan mértékű kockázatot jelent az emberi egészségre. A kritériumot, a határértéket ezen EK rendelet 1. mellékelt I. fejezet 1.5. pontja határozza meg. A zéró toleranciára tekintettel a határértéket túllépő terméket emberi egészségre veszélyesnek, ártalmasnak, nem

biztonságosnak kell tekinteni függetlenül attól, hogy történt-e bejelentés konkrét megbetegedésről vagy sem. A 178/2002/EK rendelet 14. cikk (2) bekezdés a) pontja alapján nem tekinthető biztonságosnak a termék, ha egészségre ártalmas, ezért nem is hozható forgalomba.

- [16] Az élelmiszer-biztonságra vonatkozó követelményeket megsértővel szemben az Éltv. 62.§ (1) bekezdés a) pontja alapján élelmiszer-ellenőrzési bírságot kell kötelezően kiszabni. A hatóságnak ilyen jogsértés esetében mérlegelési joga nincs. A hatóság mérlegelési jogköre csak a bírságszorzók tekintetében áll fenn. A felperes valójában nem is a számítás módszerét, hanem annak jogalapját támadta annak hangsúlyozásával, hogy a termék nem volt veszélyes az emberi szervezetre, melyet az elsőfokú bíróság a fentiekben kifejtettek szerint cáfolt.
- [17] Ugyanakkor a Kúria a bírság kiszámítása vonatkozásban is egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a bírságösszeg tekintetében az R. 9.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a tétel értékének háromszorososa. A számítás eredményeként megállapítható volt, hogy az alkalmazandó 4. melléklet B) táblázata szerint az 5-9 közötti szorzókkal van mód a végleges összeg kiszámítására, mely során a hatóság csak az 5-ös szorzót alkalmazta. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a hatóság sem az alkalmazandó jogszabályok, sem a számítás módszere és a mérlegelhető körülmények tekintetében sem döntött jogsértő módon.
- [18] A felperes nyomatékosan hivatkozott a Földművelésügyi Minisztérium állásfoglalására, amely kiindulva az állítólagos negatív következmények hiányából vont le a felperesi érveléssel közel azonos következtetéseket. A Kúria álláspontja ezzel kapcsolatban az, hogy az állásfoglalás nem jogszabály, nem köti sem a hatóságot, sem a bíróságot, e jellege miatt jogszerűségi felülvizsgálat alapjául nem szolgálhat.
- [19] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [21] Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, így - pernyertessége ellenére - felszámítható perköltsége nem keletkezett, ezért erről rendelkezni nem kellett.
- [22] A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére, melynek összegét a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg a Kúria.

Budapest, 2016. június 1.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k.
előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró**